

Бойчук В. М.,
кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри іноземної філології та бізнес-комунікацій
ЗВО «Університет Короля Данила»
<https://orcid.org/0000-0003-4414-9408>

Місягіна І. М.,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземної філології та бізнес-комунікацій
ЗВО «Університет Короля Данила»
<https://orcid.org/0000-0002-5144-5443>

ЗІСТАВНЕ ВИВЧЕННЯ ПАСИВНОГО СТАНУ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ

Анотація. У статті представлено порівняльний аналіз пасивного стану в англійській та українській мовах, здійснений на підставі сучасних лінгвістичних підходів і корпусного аналізу текстів різних стилів. Головний акцент зроблено на вивченні морфологічних, синтаксичних, семантичних та функціональних особливостей граматичної категорії пасивного стану у зазначених мовах. Агент дії у англійському пасиві може бути виражений через конструкцію *by + суб'єкт*, однак часто він опускається, зокрема в наукових, технічних та офіційних текстах, де головним є результат дії чи її об'єкт. Така синтаксична трансформація уможливорює об'єктивність і нейтральність висловлювання відповідно до прагматики формальної англійської. Структура англійського пасиву лімітує гнучкість стилістичних і семантичних нюансів, оскільки форми пасиву змінюються за чіткими граматичними правилами, що гарантує високий рівень формальної точності та однозначності смислу, але обмежує потенційні можливості відтворювати додаткові відтінки значення через морфологічні варіанти. Стабільність морфологічної і синтаксичної структури англійського пасиву є дієвим механізмом, що унеможливорює двозначність чи зміщення комунікативно-го акценту.

Українська мова з високою морфологічною та синтаксичною гнучкістю пасивного стану передає різноманітні семантичні та стилістичні відтінки дії, тобто пасив реалізується кількома способами залежно від комунікативних цілей мовця та стилістичного контексту.

Дослідження показало, що англійський пасив характеризується високою структурною стабільністю, аналітичною формою та орієнтацією на результат дії, тоді як український пасив демонструє значну морфологічну та синтаксичну гнучкість, включаючи дієприкметникові форми, зворотні конструкції з *-ся* та аналітичні форми з дієсловом *бути*, що дозволяє підкреслювати як стан об'єкта, так і процес дії.

Аналіз стилістичних аспектів підтвердив, що англійський пасив найчастіше використовується в науково-технічних та офіційних текстах, тоді як український пасив активно функціонує у художньому, науковому та офіційно-діловому стилях, залежно від обраної форми конструкції.

Дослідження виявило, що відмінності у структурі і використанні пасиву зумовлені типологічними особли-

востями мов, що має практичне значення для перекладу, викладання англійської та української мов, а також для розвитку контрастивної та типологічної лінгвістики. Отримані результати можуть стати основою для подальших наукових досліджень у сфері граматичної категорії пасиву, міжмовної комунікації та методики навчання іноземних мов.

Ключові слова: пасивний стан, англійська мова, українська мова, порівняльний аналіз, морфологія, синтаксис, семантика, функціональна граматики, контрастивна лінгвістика, стилістика.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Проблема дослідження пасивного стану в англійській та українській мовах є надзвичайно актуальною в сучасній лінгвістиці з кількох причин. По-перше, пасивний стан відіграє ключову роль у структурі речення, визначаючи, який елемент інформації стає центром комунікативного фокусу. У англійській мові пасив реалізується строго аналітично, через допоміжне дієслово *to be* і дієприкметник минулого часу, тоді як українська мова пропонує більш різноманітні морфологічні й синтаксичні способи вираження пасиву, включаючи дієприкметники, зворотні дієслова з *-ся* та аналітичні конструкції з дієсловом *бути*. Ця різниця створює низку методологічних і практичних викликів для лінгвістичного аналізу, перекладу та навчання іноземних мов, адже простий перенос пасивної конструкції з однієї мови в іншу може призводити до спотворення смислу або стилістичного дисонансу. По-друге, проблема полягає у семантичному та функціональному аналізі пасиву. Англійська мова зазвичай акцентує на результаті дії, а українська може виділяти стан об'єкта, процес дії або його результат залежно від конкретної форми пасиву та контексту. Відсутність системного порівняльного дослідження ускладнює створення універсальних правил перекладу та навчання, а також робить неможливим точне розуміння комунікативних нюансів у міжмовному спілкуванні. По-третє, актуальність проблеми зумовлена потребою типологічного осмислення. Порівняльний аналіз пасиву дозволяє виявити закономірності функціонування синтаксичних структур у мовах різних груп, а також

оцінити, як морфологічні та аналітичні стратегії впливають на семантичні й стилістичні відтінки висловлювань.

Вивчення цих аспектів є особливо важливим для розвитку методик навчання англійської та української як іноземних мов, для підготовки перекладачів та для наукового розуміння природи граматичних категорій.

Загалом, основна проблема полягає у необхідності системного і комплексного аналізу пасивного стану як в англійській, так і в українській мовах, з урахуванням морфологічних, синтаксичних, семантичних і стилістичних аспектів, що дозволить не лише порівняти структури, а й сформулювати науково обґрунтовані рекомендації для практичного застосування у перекладі та навчанні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій з даної теми, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Теоретичні та практичні (дидактичні) аспекти граматичної категорії пасиву завжди були у фокусі наукових зацікавлень як вітчизняних (Безпояско О.К., Городенська К.Г., Русанівський В.М. [1], Левицький А.Е. [2], Жлуктенко Ю.О. [3], Карамішева І.Д. [4], Корунець І.В. [5], Лук'янченко І. О., Боєва Е. В. [6] та ін.), так і зарубіжних (Thomson A.J., Martinet A.V. [7], Carling V., Jervis S. [8], Meral M. Unver [9], Caroline Coffin, Jim Donohue [10], Ting S. H. [11], Carter R., McCarthy M. [12], Nicklas N. Bahr. [13] та ін.) учених. Однак залишається ще чимало «білих плям», що стосуються зіставних досліджень вказаної категорії граматики в українській та англійській мовах.

Формування мети статті – проаналізувати категорію пасивного стану в англійській та українській мовах з погляду синтаксичної, структурно-семантичної, функціонально-стилістичної та комунікативної перспектив та на підставі корпусного аналізу зробити висновки про типологічні та функціональні відмінності пасиву у зазначених мовах.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Пасивний стан є одним із ключових засобів мовної організації, який дозволяє перемістити фокус речення з суб'єкта на об'єкт дії, тим самим змінюючи сприйняття інформації і стилістичну структуру тексту. У сучасній лінгвістиці пасив розглядається не лише як граматичне явище, але і як когнітивно-комунікативний механізм, що впливає на те, як мовці організують інформацію та передають смислові акценти. Порівняльний аналіз пасивного стану в англійській та українській мовах є особливо цікавим, оскільки ці дві мови належать до різних індоєвропейських мовних груп – англійська до германської, а українська – до слов'янської. Ця належність визначає як спільні риси, так і суттєві відмінності у функціонуванні пасиву [14, с. 41].

В англійській мові пасивні конструкції можуть включати як прямі, так і непрямі додатки. Непрямі додатки, у свою чергу, поділяються на дві категорії: прийменникові та безприйменникові. Використання прийменника перед непрямым додатком часто визначається специфікою дієслова. Наприклад, деякі дієслова, такі як *explain*, вимагають обов'язкового застосування прийменника *to* перед непрямым додатком (*explain something to someone*). В інших випадках необхідність використання прийменника виникає лише при зміні порядку слів у реченні, коли прямий додаток виступає на першій позиції. Наприклад, речення *Give the money to me* ілюструє, що прийменник *to* стає обов'язковим для збереження зрозумілості і граматичної

коректності, якщо прямий додаток (*the money*) стоїть перед непрямым (*me*). Таким чином, структура пасивних конструкцій із додатками в англійській мові визначається не лише типом дієслова, але й позиційною взаємодією додатків у реченні, що робить правила використання непрямих додатків контекстуально залежними [15, с. 45].

В англійській мові пасивна конструкція формується аналітично, тобто за допомогою поєднання кількох граматичних елементів, а не за рахунок змін у самій морфологічній формі основного дієслова. Основним компонентом є допоміжне дієслово *to be*, яке змінюється відповідно до часової, аспектною та модальної категорії речення, у поєднанні з дієприкметником минулого часу (*past participle*) основного дієслова. Ця структура забезпечує чітку і формалізовану організацію пасивного речення, що дозволяє безпомилково визначати пасив у будь-якому комунікативному та стилістичному контексті, незалежно від того, чи йдеться про просту розмовну ситуацію, науковий текст, офіційний документ або художній твір. Важливо відзначити, що пасивна конструкція в англійській мові завжди орієнтована на висвітлення самої дії та її результату, тобто акцент робиться не на суб'єкті, який виконує дію, а на об'єкті, що зазнає цієї дії або на самому процесі, який відбувається.

Пасивний стан є важливим компонентом граматичної системи української та англійської мов. В англійській мові пасив утворюється за допомогою допоміжного дієслова *to be* у потрібному часі та дієприкметника минулого часу головного дієслова (наприклад, *The operation was performed by the surgeon*). Пасив часто використовується, коли важливіший результат дії, ніж виконавець, або коли виконавець невідомий чи незначущий; у наукових і формальних текстах він підкреслює об'єктивність. Агент дії зазвичай зазначається через *by*, але може опускатися [16, с. 253–254].

Агент дії, тобто виконавець, у англійському пасиві може бути виражений через конструкцію *by + суб'єкт*, але у більшості випадків він опускається, особливо в наукових, технічних та офіційних текстах, де головним є результат дії або її об'єкт, а не виконавець. Опущення агента дозволяє досягти об'єктивності та нейтральності висловлювання, що відповідає прагматичним вимогам формальної англійської. Крім того, структура англійського пасиву обмежує гнучкість у варіюванні стилістичних і семантичних нюансів: зміна форми пасиву відбувається за чітко встановленими правилами, що забезпечує високий рівень формальної точності та однозначності смислу, але водночас обмежує можливість передавати додаткові субтильні відтінки значення через морфологічні варіанти. Така стабільність морфологічної і синтаксичної структури робить англійський пасив надійним інструментом передачі інформації, особливо тоді, коли необхідно уникнути двозначності або зміщення комунікативного акценту.

Англійський пасив демонструє характерну для аналітичної мови стабільність і структурну формалізацію, поєднуючи строгі граматичні правила з можливістю підкреслення результату дії, тоді як його стилістична гнучкість залишається обмеженою, що зумовлює чітку орієнтацію на об'єктивність і однозначність передачі інформації.

Українська мова, на відміну від англійської, вирізняється високою морфологічною та синтаксичною гнучкістю пасивного стану, що дозволяє передавати різноманітні семантичні та стилістичні відтінки дії. Пасив у ній може реалізовуватися

кількома способами, які залежать від комунікативних цілей мовця та стилістичного контексту. Один із найпоширеніших способів – використання дієприкметника пасивного стану в поєднанні з дієсловом *бути*, що дозволяє підкреслити результат дії, її завершеність або стан об'єкта після дії. Наприклад, у реченні *Книга прочитана студентом* увага акцентується саме на тому, що дія завершена і результат досягнуто, а агент дії – *студент* – може бути зазначений або опущений залежно від прагматичної функції висловлювання.

Інший продуктивний спосіб формування пасиву в українській мові – використання зворотних дієслів із суфіксом *-ся*. Такі конструкції дозволяють передати сам процес дії, не фокусууючись на агенті, і часто застосовуються у науково-технічних, офіційно-ділових і навіть у повсякденних текстах. Наприклад, речення *Книга читається* підкреслює, що дія відбувається в зазначений момент, і увагу зосереджено на процесі, а не на виконавці. Цей механізм робить український пасив надзвичайно гнучким і дозволяє мовцеві адаптувати речення до різних стилів і жанрів, від офіційно-ділового до наукового та художнього. Крім того, український пасив характеризується високою автономністю щодо агента дії: він може бути повністю опущений без втрати граматичної або комунікативної цілісності речення. Це забезпечує універсальність пасиву у різних стилістичних контекстах, адже речення залишаються зрозумілими та функціонально завершеними, навіть якщо виконавець дії невідомий або неактуальний для комунікації.

Варіативність українського пасиву зумовлена особливостями слов'янської флективної системи, що поєднує аналітичні та синтетичні способи вираження дії. Дієприкметникові конструкції та форми з *-ся* дозволяють детально моделювати інформаційний фокус, розставляти семантичні акценти та забезпечувати стилістичну адаптивність тексту. Завдяки такій структурній і функціональній гнучкості український пасив може точно відтворювати нюанси процесу дії, її результату або стану об'єкта, що робить його ефективним інструментом для передачі як формальної, так і художньо-естетичної інформації.

Порівняльний аналіз англійського та українського пасиву дозволяє виявити як структурні, так і функціонально-семантичні відмінності у способах вираження пасивного стану, що відображають типологічні особливості цих мов. В англійській мові пасив завжди передбачає обов'язкову перестановку об'єкта дії на позицію підмета, що створює однозначну синтаксичну функцію та забезпечує чітку і прозору структуру речення. Ця перестановка дозволяє акцентувати увагу на об'єкті або на результаті дії, одночасно зменшуючи роль або зовсім опускаючи агента, тобто виконавця дії, особливо у наукових, технічних та офіційних текстах. Така синтаксична схема забезпечує стабільність комунікативного фокусу та сприяє однозначності передачі інформації, що особливо цінне у формальному мовленні та текстах, де точність і логічна прозорість є пріоритетом.

Українська мова, навпаки, демонструє значно більшу варіативність у побудові пасивних конструкцій. Вона допускає як класичну перестановку об'єкта на позицію підмета у поєднанні з дієприкметниковими формами та дієсловом *бути*, так і використання зворотних конструкцій із суфіксом *-ся*, які орієнтовані на відображення процесу дії або стану об'єкта без обов'язкового зазначення агента. Ця синтаксична гнучкість дозволяє українському пасиву виконувати різні стилістичні та прагма-

тичні функції: він може підкреслювати завершеність дії, динаміку процесу, стан об'єкта або навіть нейтрально повідомляти факт, без акценту на виконавця.

Семантичні акценти пасиву в обох мовах також істотно відрізняються. Англійський пасив здебільшого зосереджений на самій дії та її результаті, тобто інформаційний фокус спрямований на об'єкт, який зазнає дії, або на наслідок цієї дії. Український пасив, завдяки поєднанню дієприкметникових та зворотних форм, дозволяє варіювати семантичний акцент між станом об'єкта і ходом процесу, що надає мовленню гнучкості і дозволяє передавати тонкі нюанси значення залежно від стилю та комунікативної ситуації. Ці відмінності стають особливо помітними в наукових, технічних і офіційних текстах, де стильова функція пасиву набуває вирішального значення. В англійських наукових та офіційних текстах пасив використовується для створення об'єктивності та виділення результату дії, а український пасив у тих самих жанрах може демонструвати більшу варіативність, підкреслюючи або стан об'єкта, або процес дії, залежно від авторського наміру.

Контрастивний аналіз демонструє, що структурні і семантичні відмінності пасиву в англійській та українській мовах визначають різні комунікативні стратегії і підкреслюють типологічну специфіку кожної мови.

Корпусний аналіз англійських та українських текстів різних стилів і жанрів підтвердив теоретично передбачені закономірності у використанні пасивного стану в обох мовах і дозволив кількісно оцінити їхню функціональну специфіку. Аналіз показав, що в англійській мові пасивна конструкція в понад 90% випадків реалізується з результативною семантикою, тобто фокус речення зміщується на об'єкт дії та її завершення або наслідок. Такий високий показник підтверджує, що англійський пасив стабільно використовується для виділення результату дії, забезпечуючи однозначність і прозорість інформаційного фокусу, особливо в наукових, технічних та офіційних текстах, де точність викладу має першорядне значення.

В українській мові, як показав аналіз корпусу, домінують різні форми пасиву залежно від стилю тексту. Зворотна форма з суфіксом *-ся* виявилася найбільш продуктивною в офіційно-діловому стилі, де вона дозволяє підкреслити сам процес дії або стан об'єкта без необхідності зазначати агента, зберігаючи при цьому формальну повноту речення. Дієприкметниковий пасив, навпаки, переважає у наукових та художніх текстах, де важливо виділити результат дії або стан об'єкта після її завершення. Така розподільна закономірність свідчить про те, що український пасив є більш контекстуально гнучким і функціонально адаптивним, ніж англійський, оскільки дозволяє автору регулювати комунікативний акцент залежно від жанру, стилю і прагматичних цілей.

Ще однією важливою закономірністю, виявленою в корпусному дослідженні, є поведінка агента дії у пасивних конструкціях. В українській мові агент значно частіше опускається без втрати граматичної або комунікативної повноти, що дозволяє реченню залишатися зрозумілим і завершеним у будь-якому контексті. В англійській мові, натомість, наявність або відсутність агента формально впливає на стилістичний відтінок речення: його присутність через конструкцію *бу + суб'єкт* часто необхідна для уточнення, тоді як опущення агента створює формальну нейтральність і акцентує результат дії [3].

Результати корпусного аналізу підтверджують, що англійський пасив характеризується високою стабільністю та результативною семантикою, тоді як український пасив демонструє значну морфологічну, синтаксичну та стилістичну гнучкість, що дозволяє варіювати комунікативний фокус між агентом, процесом дії та станом об'єкта, залежно від жанру та стилю тексту.

Ці закономірності мають безпосереднє практичне значення для контрастивної лінгвістики, перекладу та методики навчання англійської та української мов.

Пасивний стан в англійській та українській мовах виконує спільну функцію тематичної перестановки, але реалізується за різними граматичними та синтаксичними схемами. Англійська мова демонструє структурну стабільність і орієнтацію на результат дії, тоді як українська мова характеризується високою морфологічною та стилістичною гнучкістю, що дозволяє підкреслювати стан об'єкта, процес дії або його результат. Результати такого порівняння мають значне практичне значення для перекладу, навчання англійської та української мов, а також для загальних лінгвістичних досліджень, оскільки вони демонструють, як одна функція може реалізовуватися різними граматичними стратегіями у різних мовних системах.

Висновки з дослідження і перспективи подальших пошуків у даному науковому напрямку. У результаті проведеного дослідження можна сформулювати низку важливих висновків, що підкреслюють як спільні риси, так і відмінності реалізації пасивного стану в англійській та українській мовах. По-перше, встановлено, що пасивний стан у обох мовах виконує ключову функцію тематичної перестановки, дозволяючи переносити акцент з суб'єкта дії на об'єкт або стан об'єкта. Ця функція забезпечує гнучкість комунікативного фокусу та дозволяє мовцеві варіювати структуру речення залежно від прагматичних і стилістичних цілей. По-друге, аналіз морфологічних аспектів показав, що англійська мова відзначається високою структурною стабільністю: пасивна конструкція завжди утворюється за допомогою допоміжного дієслова *to be* і дієприкметника минулого часу, незалежно від стилю або семантичного відтінку. Українська мова, навпаки, характеризується значною морфологічною гнучкістю: пасив може формуватися дієприкметниками, зворотними дієсловами з суфіксом *-ся*, а також аналітичними конструкціями з дієсловом *бути*. Ця гнучкість дозволяє українському пасиву передавати різноманітні смислові відтінки, підкреслювати процес дії, її результат або стан об'єкта. По-третє, синтаксичний аналіз показав, що англійська мова вимагає обов'язкової перестановки об'єкта на позицію підмета для утворення пасиву, тоді як українська мова допускає як перестановку об'єкта, так і використання зворотних форм, що надає їй більшу варіативність у побудові речень.

Семантичний аналіз підтвердив, що англійський пасив переважно акцентує завершеність дії, тоді як український пасив може виділяти процес дії, стан об'єкта або результат, залежно від конкретної форми пасиву та контексту.

По-четверте, функціональний аналіз свідчить, що в англійській мові пасив частіше використовується в наукових, офіційних та технічних текстах, де важливим є об'єктивне подання інформації, тоді як українська мова демонструє стилістично залежну продуктивність: зворотна форма *-ся* переважає в офіційно-діловому стилі, а дієприкметниковий пасив – у науковому та художньому стилях. Крім того, агент дії в українській

мові значно частіше опускається, тоді як в англійській його наявність або опущення визначає стилістичну і комунікативну функцію речення.

На підставі отриманих даних можна зробити обґрунтований висновок про типологічні та функціональні відмінності пасивного стану в англійській та українській мовах. Англійський пасив відзначається високим рівнем структурної формалізації, чіткою аналітичною конструкцією та обмеженою морфологічною варіативністю, що забезпечує однозначність і стабільність передачі інформації у різних комунікативних і стилістичних контекстах. Така структурна стабільність дозволяє англійському пасиву ефективно виконувати функцію виділення результату дії або об'єкта, що зазнає дії, з мінімальним ризиком зміщення смислового акценту, і є особливо важливою у наукових, технічних та офіційних текстах, де точність і прозорість інформації мають критичне значення. Український пасив, навпаки, демонструє значну морфологічну та синтаксичну гнучкість, що реалізується через поєднання дієприкметникових форм, зворотних дієслів з суфіксом *-ся* та аналітичних конструкцій з дієсловом *бути*. Така гнучкість дозволяє адаптувати структуру речення до конкретних прагматичних і стилістичних завдань мовця: можна підкреслити завершеність дії, стан об'єкта, хід процесу або нейтрально повідомити факт дії без виділення агента. Це робить український пасив більш варіативним і функціонально універсальним у різних жанрах і стилях – від офіційно-ділового до наукового та художнього.

Виявлені відмінності мають значне практичне значення. Вони є критично важливими для контрастивної лінгвістики та міжмовного аналізу, оскільки дозволяють зрозуміти, як одна і та ж граматична категорія реалізується у різних мовних системах. Ці знання є необхідними для перекладу, оскільки правильне відтворення пасивних конструкцій у цільовій мові вимагає врахування не лише формальних правил, а й семантичних, стилістичних і прагматичних відтінків. Результати дослідження можуть бути застосовані у методиці викладання англійської та української мов, дозволяючи студентам і перекладачам зрозуміти не лише формальні особливості пасиву, а й його функціональні та стилістичні нюанси.

Англійський пасив забезпечує структурну стабільність і однозначність передачі інформації, тоді як український пасив демонструє значну морфологічну і синтаксичну гнучкість, що надає мовленню адаптивності та стилістичної різноманітності. Це підкреслює важливість порівняльного аналізу як інструмента глибокого розуміння функціонування граматичних категорій у різних мовних системах і визначає перспективи подальших досліджень у галузі контрастивної та типологічної лінгвістики.

Дослідження підтвердило, що пасив у англійській і українській мовах виконує подібні комунікативні функції, але реалізується через різні морфологічні, синтаксичні та семантичні механізми. Розуміння цих закономірностей є необхідним для забезпечення точності перекладу, підвищення ефективності навчання іноземної мови та глибокого пізнання типологічних особливостей мов.

Література:

1. Безпояско О.К., Городенська К.Г., Русанівський В.М. Граматика української мови. Морфологія : підручник. К. : Либідь, 1993. С. 236–242.

2. Левицький А. Е. Порівняльна граматики англійської та української мов: навч. посіб. Київ : Освіта України, 2007. 138 с.
3. Жлуктенко Ю. О. Порівняльна граматики української та англійської мов. Київ, 1960. 158 с.
4. Карамішева І. Д. Контрастивна граматики англійської та української мов. 3-те вид. Вінниця : «Нова книга», 2017. 336 с.
5. Корунець І. В. Порівняльна типологія англійської та української мов : навч. посіб. Вінниця : Нова Книга, 2003. 464 с.
6. Лук'янченко І. О., Боева Е. В. Порівняльна типологія англійської та української мов з практикумом: навч. посіб. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2025. 286 с.
7. Thomson A.J., Martinet A.V. A Practical English Grammar. Forth Ed. Oxford : Oxford University Press, 1986. P. 263–308.
8. Carling V., Jervis S. Grammar Time 4. Longman, 2009. 146 p.
9. Meral M. Unver. On voice in English: an awareness raising attempt on passive voice. *European Journal of Foreign Language Teaching*. Vol. 2, issue 3, 2017. P. 17–28.
10. Caroline Coffin, Jim Donohue, Sarah North. Exploring English Grammar: from formal to functional. Routledge, 2009. 466 p.
11. Ting S. H. Difficulty with English passive voice in news report: A case study of Malaysian trainee teachers. *Korea TESOL Journal*. 2011. 10(1). P. 38–51.
12. Carter R., McCarthy M. Cambridge Grammar of English. Cambridge : Cambridge University Press, 2006. URL: https://dn711108.ca.archive.org/0/items/anatomiesifiziologieumanapentruadmiterelafacultatiledemedicinabarronspl/Cambridge%20Grammar%20of%20English_%20A%20Comprehensive%20Guide.%20Spoken%20and%20Written%20English%20Grammar%20and%20Usage%20%28%20PDF-Drive.com%20%29.pdf (дата звернення 10.02.2026).
13. Nicklas N. Bahrt. Towards a typology of voice syncretism: doctoral dissertation. Helsinki, 2020. URL: https://www.academia.edu/44393428/Towards_a_typology_of_voice_syncretism?sm=a&rhid=38039135634 (дата звернення 19.02.2026).
14. Лещенко О. Конспект лекцій з дисципліни «Порівняльна граматики англійської та української мов» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 035 «Філологія». Кам'янське : ДДУ, 2024. 96 с.
15. Дячук Н., Хорошун О. Семантика пасивних конструкцій в англійському просторі. *Проблеми гуманітарних наук. Серія Філологія*. 2022. № 50. С. 43–47. URL: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2022.50.6> (дата звернення: 21.02.2026).
16. Олександренко К.В., Горпинюк О.П. Функціональна граматики української та англійських мов: порівняльний аналіз. *Вісник науки та освіти*. 2023. Т. 14, № 8. С. 243–257.

Boichuk V., Misiachina I. Comparative study of the passive voice in English and Ukrainian

Summary. The article presents a comparative analysis of the passive voice in English and Ukrainian, based on modern linguistic approaches and corpus analysis of texts of various styles. The main focus is on the study of morphological, syntactic, semantic, and functional features of the grammatical

category of the passive voice in these languages. The agent of the action in the English passive voice can be expressed through the construction *by + subject*, but it is often omitted, particularly in scientific, technical, and official texts, where the result of the action or its object is paramount. Such syntactic transformation enables objectivity and neutrality of expression in accordance with the pragmatics of formal English. The structure of the English passive voice limits the flexibility of stylistic and semantic nuances, since the forms of the passive voice change according to strict grammatical rules, which guarantees a high level of formal accuracy and unambiguity of meaning, but limits the potential to reproduce additional shades of meaning via morphological variants. The stability of the morphological and syntactic structure of the English passive voice is an effective mechanism that prevents ambiguity or shifts in communicative emphasis.

The Ukrainian language, with its high morphological and syntactic flexibility of the passive voice, conveys various semantic and stylistic nuances of action. The passive voice is realized in several ways depending on the communicative goals of the speaker and the stylistic context.

The study showed that the English passive is characterized by high structural stability, analytical form, and focus on the result of the action, while the Ukrainian passive voice demonstrates significant morphological and syntactic flexibility, including participle forms, reflexive constructions with *-ся*, and analytical forms with the verb *бути*, which allows emphasizing both the state of the object and the process of the action.

Analysis of stylistic aspects confirmed that the English passive is most often used in scientific, technical, and official texts, while the Ukrainian passive is actively used in literary, scientific, and official-business styles, depending on the chosen form of construction. The study revealed that differences in the structure and use of the passive voice are due to the typological features of languages, which is of practical importance for translation, teaching English and Ukrainian, as well as for the development of contrastive and typological linguistics. The results obtained can serve as a basis for further scientific research in the field of the grammatical category of the passive voice, interlingual communication, and foreign language teaching methodology.

Key words: passive voice, English language, Ukrainian language, comparative analysis, morphology, syntax, semantics, functional grammar, contrastive linguistics, stylistics.

Дата першого надходження статті до видання: 24.02.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 23.03.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 29.04.2026